

שרי האוצר לשעבר, יורם אריי דור, מבקש להישכח מתודעת הציבור. מאז שהתפטר, לא נשמעה ממנו שום הוצהרה בענייני הכלכלה הישראלית. אך שרי האוצר הנוקשה והיהיר, שהעלה את הליכוד לשילטון בכחירות של 1981, עדיין מדבר עם ידידיו, ולהם הוא אומר שהאינפלציה השנתית במדינת ישראל עומרת להגיע ל-500%, שהמשלה לא תחזיק מעמד, ושהליכוד עלול לנחול מפלה נוראה בבחירות הבאות.

יורשו של ארידור במשרד האוצר, יגאל כהן אורגד, אינו יודע על התבטאויותיו של קודמו, אך רומה שהוא עושה הכל כדי להפוך את נבואותיו של ארידור למציאות.

המטרות היו: צימצום השירותים, מעבר לייצור והקטנת הגרעון

הצדעים שנעשו בשכונות האחרונות במשק הישראלי — לפני התפטרות ארידור ואחריה — נראים כקטעים בתיאטרון אבסורד.

את המשק הישראלי אפשר לתאר בעיקבות הצעדים האלה כתורה ובוהה, והאינסלציה צמח על-פני המים.

"המקצץ הגדול"

מצד אחד, מבקש כהן אורגד לקצץ המישה וחצי מיליארד שקלים בתקציב החינוך. הוא מקדיש לכך מאמץ רב ודיונים אינספור, כאילו הקיצוץ כן חמשת המיליארדים עשוי לשנות משהו במהלכה של הכלכלה הישראלית.

המאמצים הקרחתניים האלה זוכים לשיתוף פעולה מלא מצד העיתונות היומית, המבשרת בכותרות ראשיות ובתופים וחוצצרות על ההצלחות המרעישות של שרי האוצר.

אך מצד שני, מתכשר קהל

הרוגמה המרתיעה:

כך זה היה בשנת 1966

הביטחון. תקציב זה, על שלוחותיו השונות, בולע כשליש מהת"ג. שהיית צה"ל בלבנון לבדה בולעת מיליון דולר ביום — זאת על פי מקורות רישמיים. קרוב לנוראי שהסכום האמיתי גודל מזה בהרבה. על-פי חשבון ממעיט, בולעת שהיית צה"ל בלבנון 30 מיליון דולר בחודש.

אך כאשר זקוק בית-החרושת אתא. המעסיק ארבעת אלפים עובדים, לתמיכה בסך כמה מיליון דולר — נזכר משרד האוצר הישראלי בתפי קירו כמקצץ הגדול.

אפשר להמשיך בדוגמות מסוג זה עוד כהנה וכהנה. אפשר להזכיר את הסוכסידיות למזון, את תקציב ההתנחלויות, את ההקצבות לאגודת

התוצאות שהושגו: הרחבת השרותים, קיפאון בייצור אבטלה והפגנות

ישראל, שאיש אינו מעלה על דעתו לגעת בהן, ואת הקיצוץ המוצע בפנסיות ובקיצבות-הילדים.

אך עובדה היא, שהתרגיל עובד. עובדה היא, שבכל ההתייחסויות אל שרי האוצר החדש מזכירים שוב ושוב לציבור שהוא כעד מדיניות "מצמי צמת", שהוא כעד "ריסון", שהוא, כמו שר האוצר לשעבר יגאל הורביץ, דוגל ב"קיצוצים".

לכל המילים הנתונות במרכז את יש מכנה-משותף. מילת מפתח שבעזרתה מהלכים איר מים על הציבור: "מיתון". המי תון מצדיק את הקיצוץ בת קציב-החינוך, את הקיצוץ בסר כסדיות, ואת הקיצוץ בקיצו כות-הילדים. אך באורח סלא אין לו שום נגיעה לקניית מניות הבנקים על-ידי הממשלה, או לתקציב-הביטחון הענקי. הבני קים וצה"ל — על-פי תפיסה זאת — ניצבים מחוץ למערכת הכלכלית. הם איי בודד, בסני עצמו.

אם הם יחליטו

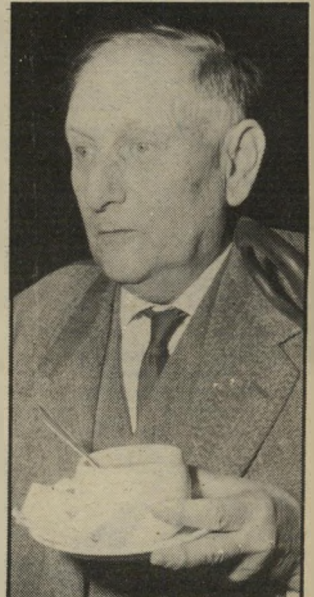
האיש שהתפתח רוגשי-הונומטלה בשנות ה'60 היה לוי אשכול. עד להחלטה על המיתון דגל אשכול במדיניות של הרחבה ופיתוח מואץ. בבית שבמושבה הגרמנית בירושלים נפלה ההחלטה על המיתון, שהוליד למילחמה. ששברה את המיתון.

הקוראים של העיתונים בכותרות ההולכות ונרחקות אל שולי העמוד הראשון ואל עמודי-הכלכלה המררי חקים, שבנק ישראל מזרים מדי יום עשרות מיליון דולר לבורסה, כדי להציל את מניות הבנקים מהתי מוטטות.

בנק ישראל — על-פי הוראתו המפורשת של כהן אורגד, המקצץ — הזרים לבורסה תוך שבוע ימים יותר מ-330 מיליון דולר, שערכם השקילי מתקרב במהירות ל-30 מיליארד שקל.

בלומר: מצד אחד מקצין שרי האוצר המישה מיליארד שקלים בתקציב החינוך — קיצוץ שהוא חסר משמעות כמעט, מפני שהוא יופרש על פני שנה — ומצד שני הוא משקיע בתוך שבוע ימים סכום הגדול מזה פי המישה ויותר בהצלת מניות הבנקים.

ולכך הוא קורא מדיניות מרסנת. שרי האוצר החדש הוא חברו לסיעה של שרי-הביטחון, משה ארנס. כל עוד לא יצבור כהן אורגד עוצמה משלו בתנועת החרות, הוא לא יעז להתרועע בארנס, ולהציע קיצוץ בתקציב-

היוזם נגיד בנק ישראל דויד (דולק) הורוביץ ש' שיכנע את הממשלה וזים מיתון.